

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú **S. P.**, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov **D. P.**, bývajúcej v S., zastúpenej Mgr. M. B., advokátom so sídlom v T., a otca **J. P.**, bývajúceho v P., **o návrhu otca na rozšírenie úpravy styku rodiča s dieťaťom**, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 3 P 47/2011, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 23. januára 2012 sp. zn. 17 CoP 3/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 23. januára 2012 sp. zn. 17 CoP 3/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Partizánske rozsudkom z 27. októbra 2011 č.k. 3 P 47/2011-24 zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske zo 4. februára 2011 č.k. 6 C 132/2010-52 v časti o úprave styku tak, že otec dieťaťa je oprávnený stretávať sa s maloletou S. bez prítomnosti matky každú nepárnu sobotu v mesiaci v čase od 10.00 h do 18.00 h a každú nepárnu nedeľu v mesiaci od 10.00 h do 18.00 h s tým, že otec si maloletú prevezme pred bytom matky a po realizovaní stretnutia maloletú matke pred jej bytom odovzdá. Vo zvyšku súd návrh zamietol a v ostatných častiach ponechal rozsudok Okresného súdu Partizánske zo 4. februára 2011 č.k. 6 C 132/2010-52, nezmenený. Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že sú dané dôvody na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom rozhodnutím súdu, keď sa rodičia maloletej o styku dieťaťa s otcom nedohodli a doteraz bol styk s otcom upravený len v režime za prítomnosti matky, pričom aj na základe odporúčania kolízneho opatrovníka a na základe záverov Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Partizánske vyplýva, že je žiaduce, aby bol styk realizovaný bez prítomnosti matky. Vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol, nakoľko mal za to, že nie je dôvodný a úprava styku tak, ako o nej bolo

rozhodnuté, je primeraná veku dieťaťa, je prispôsobená dennému režimu maloletej a zároveň dostatočne zohľadňuje právo otca podieľať sa na výchove dieťaťa.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 23. januára 2012 sp. zn. 17 CoP 3/2012 odvolanie matky proti prvostupňovému rozhodnutiu odmietol ako odvolanie podané oneskorene v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol doručený právnomu zástupcovi matky 22. novembra 2011, preto lehota na podanie odvolania v zmysle § 204 ods. 1 O.s.p. začala plynúť nasledujúci deň, t.j. 23. novembra 2011 a uplynula v stredu 7. decembra 2011. Odvolanie, ktoré bolo podané na pošte 8. decembra 2011 preto bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na odvolanie.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie matka, ktorá ho žiadala zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, a zároveň dovolaciemu súdu navrhla odklad vykonateľnosti rozhodnutia. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z toho, že odmietnutím odvolania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V bližšej špecifikácii tejto vady uviedla, že krajský súd jej odvolanie odmietol nedôvodne, pretože odvolanie nebolo podané na poštovú prepravu 8. decembra 2011, ako súd uviedol vo svojom rozhodnutí, ale 7. decembra 2011, čo vyplýva aj z podacieho lístka pripojeného k dovolaniu. Pošta Bratislava 3 je podľa dovolateľky jedným z mála pracovísk pošty, ktoré prijíma zásielky na prepravu nepretržite, t.j. funguje aj v noci, čo umožňuje podávať zásielky na prepravu aj tesne pred polnocou. Môže potom nastať situácia, kedy na podacom lístku zásielky podanej pred polnocou je vyznačený deň podania na prepravu, avšak obálka môže byť opečiatkovaná až neskôr, už s dátumom nasledujúceho dňa. V jej prípade zrejme k tejto situácii došlo, nakoľko na podacom lístku je vyznačený dátum 7. decembra 2011, no Okresný súd Partizánske obdržal zásielku s odvolaním opečiatkovanú už dátumom 8. decembra 2011. Z uvedeného preto vyplýva, že lehota na podanie odvolania bola zachovaná a krajský súd závažne procesne pochybil a svojím rozhodnutím jej odňal možnosť konať pred súdom.

Otec maloletej sa k meritu podaného dovolania nevyjadril, vo svojom vyjadrení k dovolaniu matky uviedol len skutočnosti týkajúce sa úpravy styku s maloletou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie majúce zákonné náležitosti podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovení § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak rozhodnutím odvolacieho súdu bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolaním napadnuté uznesenie o odmietnutí odvolania nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Súd v tejto súvislosti skúmal, či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne

nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom, a osobitne sa zameral na námietku dovolateľky, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu v prejednávanej veci, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide napríklad o právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo byť oboznámený s argumentmi protistrany a podobne. Osobitne treba spomenúť, že takýmto procesným právom účastníka je aj právo na to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým účastník nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom totiž nemusí dôjsť len procesnou činnosťou súdu, ktorá vydanému rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím, pokiaľ účastníkovi v dôsledku takéhoto rozhodnutia bola znemožnená realizácia jeho procesných práv. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskorenosti, ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania nie je správny.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že odvolanie matky proti rozsudku súdu prvého stupňa došlo Okresnému súdu Partizánske 9. decembra 2011 v obálke s podacím číslom doporučenej zásielky X, opečiatkovanej Poštou Bratislava 3 dňa 8. decembra 2011, ktorý deň považoval odvolací súd za deň podania odvolania na poštovú prepravu. Z podacieho lístka predloženého dovolateľkou a nezávisle tiež Poštou Bratislava 3 však bolo zistené, že zásielka s uvedeným podacím číslom bola Poštou Bratislava 3 prijatá na poštovú prepravu už 7. decembra 2011. Uvedenú skutočnosť po dopyte zo strany súdu výslovne potvrdila aj uvedená pošta, ktorá podaním z 22. októbra 2012 oznámila, že zásielka s číslom X bola podaná na Pošte Bratislava 3, T. dňa 7. decembra 2011 o 23.20 h. Podanie obsahovalo aj dôvetok, podľa ktorého prijímajúca pracovníčka zásielku s opravným prostriedkom ofrankovala až po polnoci, čím vznikol rozdiel v dátume podania.

Z uvedených skutočností, zistených čiastočne aj vykonaným došetrovaním, jednoznačne vyplýva, že matka maloletej podala odvolanie 7. decembra 2011, teda v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Záver odvolacieho súdu o zmeškaní lehoty na podanie odvolania zo strany matky bol preto nesprávny.

Ak teda odvolací súd odmietol odvolanie matky maloletej ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal jej týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na uvedené mal dovolací súd za to, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existencia zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť, preto bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Dovolací súd nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková